

Nefndasvið Alþingis
Atvinnuveganefnd
b.t. nefndarritara
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 20. febrúar 2015

Efni: Frumvarp til laga um náttúrupassa (455. mál)

Icelandair Group hf., fyrir eigin hönd og fyrir hönd dótturfélaga sinna Icelandair ehf., Flugfélags Íslands ehf., Flugleiðahótela ehf. og Iceland Travel ehf., þakkar nefndinni fyrir það tækifæri að fá að veita umsögn um ofangreint frumvarp.

1. Inngangur

Það er mikilvægt að stuðla að verndun náttúru Íslands með *stýringu álags* á ferðamannastöðum á Íslandi og afla tekna til að viðhalda þeim. Icelandair Group fagnar því þeirri viðleitni sem kemur fram af hálfu stjórnvalda með framlagningu frumvarps til laga um náttúrupassa. Það er tímabært að stjórnvöld veiti eigendum ferðamannastaða heimildir til þess að bregðast við auknum straumi ferðamanna og eru þær hugmyndir sem fram koma í frumvarpinu ágætar. Ljóst er að vegna tafa á málinu þarf hins vegar að bregðast við og tryggja fjármagn til uppbyggingar fyrir sumarið 2015 af fjárukalögum enda hafa tekjur ríkissjóðs af ferðamönnum vaxið gríðarlega á undanförunum árum. Samhliða tekjuöflun er nauðsynlegt að búa til kerfi til framtíðar sem hægt er að nota til álagsdreifingar á ferðamannastöðum.

2. Fyrirliggjandi frumvarp um náttúrupassa

Icelandair Group styður í meginatriðum hugmyndafræði fyrirliggjandi frumvarps til laga um náttúrupassa. Hins vegar hefur félagið orðið vart við talsverða andstöðu við hugmyndina innan ferðaþjónustunnar og víðar í samfélaginu. Það er mikilvægt að ná sem víðtækastri samstöðu um málið á meðal þjóðarinnar áður en frumvarpið verður að lögum. Að sama skapi beinir Icelandair Group þeim tilmælum til nefndarinnar að einfalda frumvarpið þannig að skýrar verði kveðið á um að náttúrupassa verði aðeins krafist á fjölförnustu ferðamannastöðunum landsins.

Vilji nefndin skoða aðra möguleika til að ná markmiðum frumvarpsins auk *stýringar álags* á ferðamannastaði landsins þá kæmi til greina að hafa náttúrupassann valkvæðan og í staðinn yrðu tekin upp bílastæðagjöld á stærri ferðamannastöðum sem gætu skilað áþekktum tekjum og sala á náttúrupassa. Rökin fyrir valkvæðum náttúrupassa væru þau að nokkurn tíma og reynslu þurfi fyrir atvinnugreinina, ferðamenn og almenning að venjast hinu nýja fyrirkomulagi. Með bílastæðagjöldum er gjaldtaka tengd við veitta þjónustu með fyrirkomulagi sem þekkist um allan heim.

3. Valkvæðni náttúrupassa

Í ljósi ofangreinds leggur Icelandair Group til að frumvarpið verði gert enn skilvirkara heldur en fyrirbyggjandi drög gera ráð fyrir. Þar ber í fyrsta lagi að nefna að best færi á því að náttúrupassinn, sem mælt er fyrir um í frumvarpinu, verði gerður valkvæður. Þar með verði einstaklingar ekki beittir refsikenndum viðurlögum fyrir það að heimsækja ferðamannastaði án náttúrupassa.

Icelandair Group telur að með góðri markaðssetningu á náttúrupassanum til Íslendinga og erlendra ferðamanna megi tryggja að hann skili verulegum tekjum í ríkissjóð. Við valkvæðni sparast jafnframt eftirlitskostnaður auk þess utanumhald verður einfaldara. Mikilvægt er þó að tryggja einfaldleika við sölu valkvæðs náttúrupassa svo hann nái þeirri útbreiðslu sem stefnt er að.

4. Aðrar leiðir til gjaldtöku fyrir veitta þjónustu

Í öðru lagi leggur Icelandair Group til að heimildir eigenda ferðamannastaða til annarrar gjaldtöku verði gerðar skýrari. Fram kemur í frumvarpinu að eigendum eða umsjónaraðilum ferðamannastaða sem eiga aðild að náttúrupassa sé óheimilt að taka annað aðgangsgjald af þeim sem þá sækja en náttúrupassa. Heimild eigenda eða umsjónaraðila til að taka gjald fyrir veitta skilgreinda þjónustu á ferðamannastöðum er þó ekki takmörkuð skv. frumvarpinu.

Gjaldtaka fyrir veitta þjónustu er heppileg leið. Hér væri æskilegt að bæta við heimild til þess að eigendur eða umsjónaraðilar ferðamannastaða taki gjald fyrir notkun bílastæða. Slíka heimild þyrfti að útfæra nánar í reglugerð og þar með þyrfti að veita ráðherra heimild til að kveða nánar um útfærslu á gjaldtöku bílastæða á ferðamannastöðum í reglugerð. Það skilyrði væri lagt á landeigendur að þeir gerðust aðilar að valkvæðum náttúrupassa til að fá leyfi í reglugerð til að leggja á bílastæðagjald.

Hluti innheimtra bílastæðagjalda myndi þá renna til framkvæmdasjóðs ferðamannastaða, eins og nánar verður kveðið á um í reglugerð. Þeir landeigendur sem innheimta bílastæðagjald geta ekki sótt um úthlutun úr framkvæmdasjóði ferðamannastaða en halda þess í stað meirihluta þeirra tekna sem aflað er með bílastæðagjaldi. Með þessu fyrirkomulagi eru réttir hvatar tryggðir í umgjörð um gjalddöku fyrir veitta þjónustu á fjölförnum ferðamannastöðum og æskilegt viðbótarmarkmið næst um stýringu álags. Að sama skapi er fjármögnun tryggð fyrir minni ferðamannastaði, sem ekki leggja á gjöld fyrir veitta þjónustu, í gegnum Framkvæmdasjóð ferðamannastaða.

5. Breytt frumvarp öðlist þegar gildi

Í þriðja lagi leggur Icelandair Group til að lög um náttúrupassa muni koma til framkvæmda eins fljótt og auðið er og að lög um gistináttaskatt falli úr gildi þann 1. janúar nk. Ekki þarf að taka langan tíma að hefja sölu náttúrupassans og munu tekjur vegna sölu hans og bílastæðagjalda þá alfarið koma í stað gistináttaskatts.

6. Samantekt

Samandregið eru athugasemdir og tillögur Icelandair Group eftirfarandi:

- Náttúrupassinn verði gerður valkvæður.
- Tekjur af honum skili sér til framkvæmdasjóðs ferðamannastaða.
- Frumvarpið verði einfaldað verulega.
- Allir ferðamannastaðir í umsjá og eigu ríkis og sveitafélaga taki þátt í náttúrupassa.
- Aðrir landeigendur sækji um aðild að náttúrupassa.
- Aðeins aðilar að náttúrupassa geti sótt um úthlutun úr Framkvæmdasjóði ferðamannastaða.
- Aðeins aðilar að náttúrupassa geti fengið leyfi í reglugerð til að innheimta bílastæðagjöld.
- Bílastæðagjöld verði nýtt að hluta til að fjármagna Framkvæmdasjóð ferðamannastaða til framtíðar.
- Þeir landeigendur sem innheimta bílastæðagjöld geti ekki fengið úthlutað úr Framkvæmdasjóði ferðamannastaða.
- Ferðamenn verði ekki varir við aðrar breytingar en að innheimt verði bílastæðagjöld á stærri ferðamannastöðum.
- Gistináttagjald verði aflagt í árslok 2015.

Ofangreindar tillögur í umsögn Icelandair Group eru hagkvæmar og byggja á lágmarksinngrípi hins opinbera. Um þær ætti að geta náðst viðtæk sátt í samfélaginu. Tekið er fram að breytingartillögur þessar munu ekki ná fram tilgangi sínum nema þær verði samþykktar í heild sinni en ekki að hluta.

Virðingarfyllst,
f.h. Icelandair Group hf., Icelandair ehf., Flugfélags Íslands ehf.,
Flugleiðahótela ehf. og Iceland Travel ehf.

Björgólfur Jóhannsson
Forstjóri Icelandair Group hf.